

אוצר החכמה

החזקת ילד בת"ת לע"נ ילד שממת ל"ע

מובא¹ בספה"ק² – שישנם כמה נשמות שכבר היו (בגוף) בעוה"ז ומפני סיבה לא השלימו את כל מספר שני חייהם. ואז באים ונולדים עוה"פ בעוה"ז להשלים מספר שני חייהם בדיוק ולא יותר.

יקבלו ע"ע בל"נ שכר לימוד ילד בת"ת עד שיהי' בר מצוה.

(מצילום כתי"ק כפר חב"ד גליון 742)

אוצר החכמה
בניית מקוה
אח"ח 1234567

ראה בהערה ט.

קיום מצוות ירושה

.. במ"ש כמה אופנים איך להשתמש בסכום שנשאר מאחיהם³ הי"ד, הנה א) צריך הי' לתת מסכום זה לירה לכל אחד מהיורשים – ומובן זה ע"פ המבואר בכמה ספרים רוחניות הענין דירושה⁴ – וכמובן מספיק בזה איזה סכום שיהי' לירה וכיו"ב ועיקר הסכום הרי צריך לדעתי להקדיש, לענין או למוסד הנמצא בכפר חב"ד⁵, ומה טוב בקשר עם הקייטנא בשנה זו או יסוד מוסד המשך לימוד תלמידי בתי ספר הרשת.

מהנכון ג"כ שבאופן חד-פעמי יקנו מסכום הנ"ל סידורים בשביל כל הכתה או גם בית הספר שהיתה בהנהלת שמחה הי"ד. ויהי רצון שיתליטו בכי טוב בכל האמור, ומכאן ולהבא אך בשו"ט ומשמחות יודיעו הן בעניניהם הפרטים והן בעניניהם הכללים.

(אגרות קודש ח"ג ע' קנו)

נטיעת יער לזכרון

.. ענין נטיעת יער על שם .. וכו'. אבל, כרשום בזכרוננו, עלתה שאלה

4. התמים ר' שמחה זילברשטרום הי"ד, שנרצח בביה"ס למלאכה יחד עם חמשה מתלמידיו הי"ד.

- ז. המענה הוא להורים שבנם הקטן נפטר בקטנותו ל"ע.
- ח. ראה שו"ת יוסף אומץ סי' לט (נו, ב) בשם "חכמי המדע".
- ט. ראה שלחן מנחם ח"ד סוף סי' נג, ש"אין נהוג לקרות שם למקוה וכיו"ב.
- י. במגיד מישרים פרשת מטות "רזא דנחלות רזא עמיקא .. ולא לחינם אמרו לא תהוי בעבורא אחסנתא וכו'". ובמעבר יבק חלק אמרי נועם פכ"ח "והקונה הנשמה קונה הירושה כו" ע"ש.

זו באחת משיחותנו בהיותו כאן, ואז הבעתי תמהוני שבשעה שדתנו ותורתנו חובקות זרועות עולם, עולם כפשוטו ועולם קטן זה האדם^א, על כל עניניו ופרטיו ופרטי פרטיו, גם המאורעות השמחים וגם אלו שהם להיפך ח"ו, הרי למה לנו לחזור על פתחי עניים ולמצוא איזו זמורת זר על מנת לנטעה בכרם בית ישראל. ולכאורה לא מצאתי לעת עתה ענין דנטיעת יער על שם מישהו לא בדיני ישראל ולא במנהגי ישראל שמנהג ישראל תורה הוא, אף שנמצא ענין דבנית בנין ובדוגמת יד אבשלום וכיו"ב.

מובן שהמסופר בדברי חכמינו ז"ל (גיטין נו, א) על דבר נטיעת ארז בלידת בן או בת ישראל וכו', אינו מסוג האמורי^ב. וכן תענית (יד, ב) י; שמואל ב, יח, וי'. ולהעיר מפיאה רפ"ז טי. – בכל אופן עד שאמצא יסוד להאמור הנני מסתייג מחוות דעת בזה.

ברם ידעתי גם ידעתי שכמה דרכים למגביות כסף, וכמה מהן אין להן יסוד במנהגי ישראל, ובחלק מהן רק הנפש היפה סובלתן, ולא גרע ענין דנטיעת יער מהן, ואדרבה הנהגת תועלת בזה בשטח החקלאות וכו'. בכל זה, בשים לב לתכונת בני דורנו, אשר כשרואים דבר הנעשה ונכפל כמה פעמים מקדשים אותו, ולא עוד – אלא קדושה יתרה, הרי זה לדעתי עכ"פ נכנס בגדר דאבק דלא תוסיף (ובפרט שברוב הפעמים התוצאות מעבירה על לא תוסיף – עבירה על לא תגרע).

יא. תנחומא פקודי ג.

יב. היינו שענין נטיעת ארז אינו לשם הנצחה וזכרון, שהרי הבן או הבת הנולדים לפנינו.

יג. "אי זו היא נטיעה של שמחה זה הנוטע אבוורנקי של מלכים". ופרש"י שכך היו נוהגין כשנולד בן למלך היו נוטעין אילן לשמו, ויום שממליכין אותו עושין לו כסא ממנו. אבל גם שם אין ענינה של הנטיעה לשם הנצחה וזכרון, שהרי בן המלך קיים ועומד לפנינו.

יד. "ותהי המלחמה ביער אפרים". ולכאורה משמע מזה שהיער נקרא על שם אדם.

אמנם אין זה סותר להאמור בפנים, כי הכוונה בזה היא ליער הסמוך לנחלת שבט אפרים, שבני אפרים רעו את בהמתם בו ולכן הוא נקרא על שמם (כמובא במפרשים עה"פ), ואין זה שקראו ליער על שם אדם במטרת זכרון והנצחה.

טו. "כל זית שיש לו שם". וגם בזה אין הכוונה שעץ הזית נקרא על שם אדם, אלא כהמשך לשון המשנה שם: "שהי שפכוני (שזיתיו שופכין שמן הרבה. רע"ב) או ביישני (שהוא מבייש כל שאר אילנות מרוב השמן שיוצא ממנו יותר מחביריו. רע"ב)", היינו שם תואר של הזית עצמו. [ומה שכתב רבינו על זה הלשון "להעיר" כנראה כוונתו ששם מלכתחילה ברור שאין לזית שום שייכות עם שם אדם. אלא שבדרך הערה בלבד יש להעיר מלשון המשנה שלזית יש שם (ואולי נתכוון להעיר מהמבואר בסוף המכתב הבא, על פי פנימיות הענינים, ש"שם" אינו שייך ב"צומח")].

כמובן אינני מפרסם יחסי האמור לשתילת אילנות באה"ק ת"ו על שם מישהו, שהרי אין עניני כלל לגרום היזק למגבית וכו'. וזה הי' אחד הטעמים שהיססתי עד היום לכתוב גם לכ' כל הנ"ל, אבל כיון שכ' נגע בענין זה ובפרטיות לפי ערך, באתי בכתובים כנ"ל.

אוצר החכמה

אמנם מצאתי בש"ס ענין הנטיעה ובריבוי (ב"ב יד, א) ט"ו ולכאורה שייכות בזה להאמור, על פי יש מפרשים שם – שבוה קיים מצות ישוב ארץ ישראל (אלא ששם המדובר באילנות נושאי פרי, כרמים, משא"כ אילני סרק (תמיד כט, ב) י"י. ולהעיר ממשנה סוף ערכין ט). ולא עוד אלא שהפליגו חכמינו ז"ל בכגון זה במדרש רבה פ' קדושים (כה, ג) ², אבל גם הנ"ל אינו מעין המדובר, נטיעה לשם זכרון של איש פלוני או מאורע פלוני. (אגרות קודש חכ"ג ע' כו)

אוצר החכמה

(א) בקשר להיער וכו' .. שביער אין שייך ענין היפך התורה והמצוה ^{כא} - גם בעצמו עורר שלא כן הוא, ובפרט בשנת השמיטה; שהועד יעמוד על המשמר - הרי המציאות המרה באה"ק ת"ו ובחו"ל בכגון זה, הראתה, שלא הועד הוא המחליט, כ"א הדירקטור והפקיד וכו'. וד"ל.

אוצר החכמה

(ב) להקושיא בקשר עם ישוב ארץ ישראל – כיון שיש בזה תועלת חקלאית וכו' – גם במכתבי העירותי על תועלת זו, אלא שצינתי למס' תמיד כט, ב, שאין באילני סרק מצות ישוב ארץ ישראל. כן לכתבו שמצינו שם

טז. "נטע ר' ינאי ארבע מאה כרמיי".

יז. ראב"ד בשיטה מקובצת שם. וכ"כ הרשב"א, הריטב"א והר"ן שם.

יח. " . . למאן דאמר משום ישוב דארץ ישראל, דקל מי לית ביה משום ישוב דארץ ישראל? אמר לך וליטעמך תאנה לית בה משום ישוב דארץ ישראל, אלא מאי אית לך למימר בתאנה דלא עבידא פירא, דקל נמי בדלא עביד פירא".

יט. כנראה הכוונה להא דתנן "אין עושין שדה מגרש, ולא מגרש שדה", ופרש"י "אין עושין שדה מגרש משום ישוב ארץ ישראל, והיינו חורבן שממעט את הזריעה", הרי שיש בזריעה משום ישוב הארץ.

כ. על הפסוק (קדושים יט, כג) "כי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל", דרשו: "מתחלת ברייתו של עולם לא נתעסק הקב"ה אלא במטע תחלה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב, ח) "ויטע ה' אלקים גן בעדן", אף אתם כשנכנסין לארץ לא תתעסקו אלא במטע תחלה".

כא. כפי הנראה כתב הנמען לרבינו כי אין סיבה להימנע מנטיעת יער לזכרון, שהרי אין בכך שום הפסד.

לזכרון של פלוני – גם ע"ז העירותי במכתבי, שנמצא זה אבל בנוגע לבנינים וכיו"ב.

וימתק ע"פ המבואר בתורת דא"ח^{כב}, דבנין ושם וכו' (בספירות) שניהם ענינם ספי' המלכות, משא"כ צומח ויער שייך לז"א. (אגרות קודש חכ"ג ע' ט)

הערה

אוצר החכמה

הערה

הערה

כב. ראה תורה אור ויגש מד, א. לקו"ת חוקת נח, ב. אור התורה במדבר כרך ג ע' תשס. אי לז. ועוד.

לזכות

הרה"ח הרה"ת מאיר בן חוה נעכא
וזוגתו מרת זיסל בת אסתר
אח"ח 1234567
וכל יוצאי חלציהם שיחיו

הרה"ח ר' ישראל אפרים מנשה בן זיסל
וזוגתו מרת שרה בת מויבא
אח"ח 1234567

בנם ר' יעקב וזוגתו לאנא מרים בת חי' בלומא
וילדיהם: משה יוסף, רבקה פרומט, אסתר ורחל
אח"ח 1234567

בתם אסתר ובעלה ר' אלכסנדר ארי' לייב בן מרים יוכבד
וילדיהם: חוה נעכא, רייזל, משה יוסף ורחל ברכה

בנם ר' שמחה יצחק וזוגתו רחל בת שפרה גיטל
אח"ח 1234567
ובנם מרדכי מנחם

הרה"ח ר' יוסף משה בן זיסל
וזוגתו מרת אילה הינדא שפרינצא בת שרה מלכה

בתם חסיה רבקה ובעלה ר' יצחק מאיר בן חנה
לדיהם: דבורה פערל פייגא, אהרן, זאב דוב, חי' דינה, אסתר, ביילא ורייזל

בנם ר' ישראל דוד וזוגתו שלומצא מלכה בת נחמה
וילדיהם: דבורה לאה, אסתר חנה, חוה נעכא וצבי אלימלך

בתם רחל וויטיש ובעלה ר' ברוך בן צלאווא
וילדיהם: שלמה, יוטא, שמואל ואברהם בנימין